

درس هشتم دریا قلی

تاریخ ادبیات: دکتر رضا ترکی (زاده ۱۷ خرداد ۱۳۴۱، آبادان) شاعر، نویسنده، مترجم، محقق ادبی، دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران، [۱] و عضو وابسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی است.

بند اول : هدف: مقصود، منظور جوامع: جمع جامعه،

بند دوم :

بند سوم :اوراق فروشی: مکانی که پارهای اتومبیل فروخته میشود

غافلگیرکننده: غیرمنتظره بودن و ناگهانی بودن کاری

بهمن شیر: نام رودخانه ای

محاصره: اطراف کسی یا جایی را احاطه کردن

معنی شعر

دریاقلی! رکاب بزن، یا علی بگو : دریاقلی! یا علی بگو و به سرعت حرکت کن،

جزوه درس به درس فارسی ششم سال تحصیلی ۴۰۳-۱۴۰۲ استان البرزخانم مهرانی

چشم انتظار همت تو، دین و میهن است: زیرا دین اسلام و سرزمین ایران منتظرِ قصد و راده ی قوی تو هستند که کاری بکنی.

نکته ی دستوری: دریا قلی! منادا (حرف ندا حذف شده است) - بزن و بگو: فعل امر
همّت تو: مضاف و مضاف الیه

آرایه های ادبی : چشم انتظار بودن: کنایه از منتظر بودن

دین و میهن، چشم انتظار هستند: جان بخشی آرایه تشخیص

یا علی گفتن: کنایه از کمک خواستن و تصمیم گرفتن برای کار مهم

فردا اگر درنگ کنی، کوچه های شهر میدان جنگ تن به تن و تانک با تن است

اگر تأخیر بکنی و وقت راهدر بدهی، فردا تانکهای دشمن در کوچه های شهر، مردم

را از بین میبرند و شهر، محلّ جنگهای تن به تن خواهد شد.

از راه اگر بمانی و روشن شود هوا تکلیف شهر خاطرهای تو، روشن است

اگر نتوانی به راهت ادامه بدهی و هوا روشن شود تکلیف شهر پر از خاطره تو مشخص است.

نکته: روشن بودن تکلیف چیزی: موقعیت و وضعیت آن، مشخص و آشکار است

دریا قلی! به وسعت دریاست نام تو تاریخ در تلفظ نام تو الکن است

دریا قلی! نام تو مانند دریا وسیع و با عظمت است، تاریخ در تلفظ نام تو ناتوان است

تاریخ هم نمیتواند تو را با آن همه بزرگی، ستایش و وصف کند

آرایه های ادبی تاریخ الکن است؛ تشخیص

دانش زبانی

نشانه های نگارشی

به منظور رساندن منظور و انتقال معنی از زبان گفتار به نوشتار استفاده می‌شوند.

نشانه های نگارشی به خواندن بهتر و درک معنی و مفهوم متن کمک می کند.

جزوه درس به درس فارسی ششم سال تحصیلی ۴۰۳-۱۴۰۲ استان البرزخانم مهرانی

(.) نقطه

علامت توقف در خواندن است .

در پایان جمله های کامل خبری می آید.

(،) ویرگول، کاما

نشانه درنگ کوتاه بین جملات است

موارد کاربرد:

پنج. بین بخش های مختلف نشانی اشخاص و اماکن; و میان اجزای پس از نام مأخذ در نشانی مأخذ

(;) نام و شکل علامت: نقطه بند، نقطه ویرگول،

وظیفه : درنگ متوسط

موارد کاربرد:

یک . جدا کردن بخش های مستقل یک جمله طولانی

دو . پس از منادای ادامه دار

(:) نام و شکل علامت: دو نقطه، نشان تفسیر

وظیفه : توضیح و تفسیر

موارد کاربرد: قبل از نقل قول مستقیم- میان نام نویسنده و مأخذ در پی نوشت ارجاعی- میان کلمه و معنی

آن در پانویس

نام و شکل علامت: نشانه پرسش، پرسش نما (?)

در پایان جمله های پرسشی / برای نشان دادن تردید

(!) نام و شکل علامت: نشان عاطفه، علامت خطاب، نشانه تعجب

در پایان جمله های عاطفی برای نمایاندن عواطفی مثل دعا، نفرین، آرزو، تحسین، تعجب، و تأسف

پس از منادا

جزوه درس به درس فارسی ششم سال تحصیلی ۴۰۳-۴۰۲ استان البرز خانم مهرانی